

اعتماد نکردن به غریبهها: تجربه‌ی مذاکرات چند سال اخیر ما با کشورهای غربی نشان داد که به هیچ وجه نمی‌توان به قول و قرار آنها اعتماد کرد. آنها به وضوح نشان داده‌اند که بر عهد خود پایبند نیستند و به راحتی آن را زیر پا می‌گذارند. حتی سه کشور اروپایی هم که بعد از خروج یک‌جانبه‌ی آمریکا از برجام، در ظاهر همراهی با ایران کرده‌اند، در باطن، راهبردهای خود را همسو با سیاست‌های آمریکا کرده و از آن پیروی کرده‌اند. این البته، اولین تجربه‌ی ما از تعامل با غرب نیست، «از اواسط قاجار، اروپایی‌ها به ما ضربه زدند.»

رونق تولید

تابلوی سیاسی

انعکاس آخرین تحلیل‌ها و مواضع رسانه‌ها و جریانها

BASIRAT.IR

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه / سال ششم / شماره ۷۶۲ / چهارشنبه ۴ اردیبهشت ماه ۱۳۹۸

رویکرد اقتصاد مردمی، شرط مقابله با تحریم‌ها

آرمان: اقدامات اخیرا آمریکا و قرار دادن سپاه در لیست گروه‌های تروریستی، عدم تمدید معافیت‌های کشورهای خریدار نفت ایران دور از انتظار و غیرقابل پیش‌بینی نبود. حتی در بعضی از این تفسیرها اعلام نام سپاه به عنوان گروه تروریستی را به نوعی اعلام جنگ یا زمینه‌سازی برای خصومت‌های عمیق‌تر برای ایران تحلیل می‌کنند. اتفاقا همه اینها نشان می‌دهد که باید یک نوع تجدیدنظر در سیاست‌های داخلی بکنیم. اما گویی هنوز در داخل، اهمیت فشارهای آمریکا و برنامه‌های آینده‌اش کاملا درک نشده و به همین دلیل است که می‌بینیم سیاست‌های اقتصادی دولت یا موضع‌گیری‌هایی که صورت می‌گیرد، تصمیماتی که در مجلس اتخاذ می‌شود، هیچ‌کدام با این فشارهای فزاینده آمریکا عملا همسویی ندارد. در چنین شرایطی قطعا نیازمند بازنگری جدی نسبت به سیاست‌های اقتصادی در داخل هستیم و باید نسبت به سیاست‌های تجاری و آزادسازی‌های متعددی که در اقتصاد صورت گرفته یک بازنگری اساسی داشته باشیم. در چنین شرایطی توجه جدی به ظرفیت‌های تولید در داخل، اقدام جدی است که باید صورت بگیرد. منتها کماکان اقتصاد کشور بر پایه همین اقتصاد سلطه سرمایه‌های تجاری و مالی در کشور می‌شود و در چنین شرایطی قطعا جامعه آمادگی مواجهه با شوک‌های سیاسی، اقتصادی را نخواهد داشت. به نظر می‌رسد که مساله کاهش وابستگی به میزان فروش نفت و توجه بیشتر به ظرفیت‌های تولید در داخل و کاهش وابستگی به اقتصاد جهانی از طریق کنترل تقاضا و تمرکز بر واردات کالاهای اساسی برای تولید و به خصوص کنترل و کاهش تقاضا می‌تواند آسیب‌های کشور را به شدت محدود و کنترل کند. ولی متأسفانه هیچ‌کدام از این شواهد را در سیاست‌های موجود و موضع‌گیری‌های دولت و مجلس نمی‌بینیم که این امر باعث می‌شود آسیب‌های تصمیمات خصمانه دولت آمریکا موثرتر یا اثربخش‌تر شود.

فتنه ارز ۴۲۰۰ تومانی

رسالت: بودجه سال ۹۸ کل کشور زخمی است. این زخم از ضربت ارز ۴۲۰۰ تومانی بر پیکر مالیه عمومی کشور ایجاد شده است. عفونت ناشی از آن ارزش پول ملی را به پایین‌ترین سطح خود در یک صد سال گذشته قانون‌گذاری و مقررات‌نویسی در قالب تصویب‌نامه‌های هیئت‌وزیران رسانده است. مسئولیت این تصمیم را هیچ شخص حقیقی در دولت به عهده نگرفت. رئیس‌جمهور گفت: «من با آن مخالف بودم.» معاون اول رئیس‌جمهور هم گفت: «من فقط آنرا اعلام کردم.» بانک مرکزی که مسئولیت حفظ ارزش پول ملی را به عهده دارد،

اعلام کرد؛ این تصمیم به پیشنهاد ما نبوده و در جای دیگر پخت و پز شده. شورای پول و اعتبار در این تصمیم‌سازی جایگاهی نداشته. هیچ یک از اقتصاددانان و اقتصادفهمان دولت از این تصمیم‌گیری حمایت نکردند و گفتند: ما نقشی نداشتیم! چه خوب است رئیس دولت یا یک مقام مسئول به مردم توضیح دهد که مبانی علمی و کارشناسی این تصمیم‌گیری چه بود که معیشت مردم را نشانه گرفته است. درست یک سال قبل در چنین روزهایی دولت چنین تصمیمی گرفت و همه معادلات و معاملات و مناسبات بودجه ۹۷ را به هم ریخت. بازار را دچار آشفتگی کرد و اغتشاش را در قیمت‌ها پدید آورد و این نابسامانی همچنان ادامه دارد. آیا پس از گذشت یک‌سال از این تصمیم نادرست کسی پاسخگو است؟

ارز ۴۲۰۰ تومانی یک تهدید جدی است. دولت این تهدید را باید با «رونق تولید» و «تقویت زیرساخت‌های صادرات» و «برنامه‌ریزی برای بازگشت ارز صادرات به کشور» به فرصت تبدیل کند. دولت باید از تولید حمایت کند تا علاوه بر رفع نیازهای داخلی کشاورز، باغبان، صنعت کار، دامدار و مرغدار بتواند محصول خود را صادر کند.

تبعات عدم تمدید معافیت‌های خرید نفت ایران

ستاره صبح: عدم تمدید معافیت هشت کشور از تحریم نفت ایران توسط ایالات متحده تبعاتی به همراه خواهد داشت که نیاز است ابعاد مختلف آن بررسی شود. نخست، اینکه برخی معتقدند سلسله اقدامات دولت ترامپ در راستای زمینه‌سازی برای جنگ نظامی علیه ایران است، از نظر نویسنده این برداشت بعید به نظر می‌آید. نکته مهم این است که آیا آمریکایی‌ها می‌توانند صادرات نفت ایران را به صفر برسانند یا خیر؟ چنین موضوعی بعید است؛ چراکه نفت ایران یکی از بهترین کیفیت‌های نفت سنگین در دنیا را دارد و باتوجه به اینکه نفت ونزوئلا هم به دلیل تحریم‌های آمریکا از بازار انرژی خارج شده، کشورهای دیگر نمی‌توانند نفتی با این کیفیت تولید کنند. دنیا نیاز زیادی به نفت سنگین دارد. از طرفی بیشتر کشورهایی که نفت ایران را خریداری می‌کنند، هنوز نتوانسته‌اند تجهیزات خود را با نفت‌های دیگر مطابقت دهند. کشورهایی از جمله عراق، ترکیه و هندوستان امکان ندارد بتوانند به زودی خودشان را از نفت و گاز ایران بی‌نیاز کنند. البته ظرفیت فروش نفت ایران کاهش خواهد یافت، اما صفر نخواهد شد. از سویی راه‌هایی مانند صدور نفت به شکل غیررسمی وجود دارند که ایران می‌تواند از آن‌ها بهره‌برد. ادعای آمریکایی‌ها مبنی بر به صفر رساندن صادرات نفت ایران ناممکن است. باید توجه داشت که عدم تمدید معافیت‌ها تبعات دارد.

پاس گلی که اصلاحات به امریکا می‌دهد

سیاست روز: هنوز از شوک وعده‌های محقق نشده‌ای چون چرخیدن سانتریفیوژ در کنار چرخ زندگی مردم خلاص نشده‌ایم، هنوز تورم چندرقمی و دورقمی شدن نرخ‌ها حتی در مورد پیاز، گوشت، مرغ و... را هضم نکرده‌ایم، هنوز از شوک دوبرخی شدن بنزین رها نشده‌ایم که مدافعان برجام با همان فرمول «اگر تصویب نکنیم معیشت مردم را چه کسی جواب می‌دهد» شروع به فشار برای تصویب پالرمو و سی.اف.تی و مفاد اف.ای.تی.اف کرده‌اند و انگار نه انگار که تدبیر و امیدی که به آن دلخوش کرده‌اند به جای برطرف کردن فقر مطلق سیاست‌هایی به کار گرفته که نتیجه آن افزایش این طیف است!! انگار نه انگار که همین‌ها روزی وعده دادند که با برجام می‌شود همه چیز، حتی آلودگی هوا را درست کرد و مردم را به خیابان‌ها کشیدند تا با توهم یکسان شدن نرخ ریال و دلار با آهنگ خوش‌خیالی‌شان حرکات موزون انجام دهند! مدافعان برجام با خدشه‌دار کردن اعتماد مردم به دولت کاری کردند که امروز مردم با شنیدن نام تدبیر و امید، ناامید می‌شوند و از سیب‌زمینی فروش تا بازاری را نسبت به مسئولان دولتی بدبین کرده‌اند، مدافعان برجام همین امروز هم

پاسخگوی گل‌گاری‌ای که در زندگی مردم داشتند، نیستند و خودشان را از پاسخگویی به مردم تا حدی کنار کشیده‌اند که با وقاحت مجدداً برای رای به کنوانسیون مشکوک سینه سپر می‌کنند و آرزای خودخواسته گرفته‌اند.

درباره فرمانده سلامی

صبح نو: آغاز فعالیت سردار سلامی به‌عنوان فرمانده کل سپاه موجب تحولاتی در کارکرد این مهم‌ترین نهاد حافظ انقلاب اسلامی خواهد شد. طبیعتاً انتخاب آقای سلامی پاسخی به نیازهای جدید نظام و جامعه خواهد بود. سپاه در ۱۰ سال گذشته در دو مقطع فتنه ۸۸ و مبارزه با داعش عملکرد موفقی داشت و در عین حال در زمینه توسعه فعالیت‌های موشکی چشم غرب و آمریکا را خیره کرده است؛ اما دوره آقای سلامی تفاوت‌هایی با دوران قبل دارد؛ حجم فشار ایالات متحده بر سپاه شدت یافته و از این نظر هیچ مقطعی در این ۴۰ سال قابلیت مثال‌زدن ندارد. از سویی تعامل نظام با جامعه دارای ظرافت‌ها و دقت‌هایی است که حکایت از جامعه‌ای قوی و هوشیار دارد. سلامی فرمانده چنان دورانی است؛ دورانی که عناصر مختلف جریان‌های سیاسی لباس سپاه به تن می‌کنند و برای ترامپ خط‌ونشان می‌کشند. سلامی مصداق سخت‌گیری به دشمن و دوستی با دوستان انقلاب اسلامی خواهد بود. سپاه در دوران او باید محل اتصال و پناه همه جریان‌های علاقه‌مند به انقلاب شود، فراتر از جریان‌ها و گروه‌های سیاسی. در عین حال سپاه در دوران او مثل گذشته زبان تیز و شمشیر قدرتمند انقلاب مقابل دشمنان خواهد بود. سپاه مثل همیشه محل پیوند مردم و انقلاب است و کارکردش در تعامل با نخبگان و گروه‌های سیاسی را ارتقا خواهد داد. سلامی فرمانده بادانش و یک استراتژیست است که نقاط ضعف آمریکا را به‌خوبی شناسایی و به آن ضربه خواهد زد. او تحولات بزرگی در سپاه ایجاد می‌کند که حاصلش همدلی بیشتر میان جامعه و نظام خواهد بود.

ما، برجام و دیگر هیچ!

کیهان: بعد از اعلام مخالفت آمریکا با تمدید معافیت مشتریان نفت ایران از تحریم‌های یکجانبه، رسانه‌های غربی و برخی از رسانه‌های داخلی در اقدامی همسو که هماهنگ شده به نظر می‌رسید این نظریه را پیش کشیدند و به آن دامن زدند که تصمیم ترامپ با هدف تشویق ایران به خروج از برجام اتخاذ شده است! این توهم‌پراکنی در حالی است که آنچه از برجام باقی مانده است مجموعه‌ای از امتیازات از دست داده کشورمان و محدودیت‌هایی است که تحمیل آن را پذیرفته‌ایم. در طرف مقابل اما، آمریکا که از برجام خارج شده و تعهداتی که بر عهده‌اش بود را نقض کرده است و اروپا نیز که قرار بود به تعهدات خود عمل کند نه فقط از انجام آن خودداری ورزیده، بلکه با تحریم‌های جدید آمریکا نیز همراهی کرده است. به عنوان مثال واکنش اروپا در مقابل تازه‌ترین اقدام ضدایرانی آمریکا، یعنی عدم تمدید معافیت مشتریان نفت ایران تنها «یک ابراز تاسف» بوده است. پیش از این تاکید کرده بودیم که برجام برای آمریکا یک سند طلایی است و ترامپ هرگز از آن خارج نشده و این امتیاز بزرگ را که با فریب تیم هسته‌ای کشورمان به دست آورده است از دست نمی‌دهد. بعد از خروج ترامپ از برجام عده‌ای به کیهان خُرده گرفتند که آنگونه نشد! ولی بعدها موگرینی اعتراف کرد که روحانی به ما (اروپا) تضمین داد که ایران از برجام خارج نمی‌شود! و خروج آمریکا از برجام بعد از کسب این تضمین صورت گرفت و گرنه برای آمریکا بسیار احمقانه بود که از سند طلایی برجام خارج شود. به بیان دیگر، هم‌اکنون آمریکا هیچ تعهدی در مقابل برجام ندارد، اروپا نیز هیچیک از تعهدات برجامی خود را نپذیرفته و انجام نمی‌دهد.

و فقط ایران است که همه امتیازات را داده است، تاسیسات هسته‌ای را نابود کرده است و در مقابل به جای لغو تحریم‌ها، با افزایش آن روبرو شده است، ده‌ها فشار اقتصادی و سیاسی دیگر را نیز بر دوش کشیده است! و با ادامه حضور خود در برجام باید تعهدات و محدودیت‌های بعدی را هم بپذیرد!

نقطه کور قمار نفتی ترامپ

دنیای اقتصاد: روز دوشنبه با شوک بزرگی برای بازار نفت همراه بود. واشنگتن برخلاف اغلب برآوردهای قبلی اعلام کرد معافیت از تحریم‌های نفتی ایران را تمدید نخواهد کرد تا صادرات نفت کشور را متوقف کند. کلاید راسل، تحلیلگر بازارهای کالایی در رویترز بر این باور است که حال دونالد ترامپ در قمار نفتی تحریم ایران همه کارت‌های خود را رو کرده است، اما اینکه آیا او کارت درست را بازی کرده یا خیر هنوز مشخص نیست و به کارت‌های دیگر بازیگران این بازی بستگی دارد.

اگر چین تصمیم بگیرد که خرید نفت از ایران را متوقف کند، طبیعی است که انتظار دریافت امتیازاتی از آمریکا را داشته باشد. چین در حال حاضر با اقدامات ترامپ علیه ایران به شدت مخالفت کرده و آن را موجب بی‌ثباتی بازار نفت و افزایش قیمت‌ها دانسته است. از این رو به گفته سخنگوی وزارت خارجه این کشور، پکن دادخواستی علیه واشنگتن در این خصوص آماده کرده است. گنگ شوانگ گفته است: «همکاری‌های چین با ایران شفاف، قانونی و مشروع بوده و باید از طرف آمریکا محترم شمرده شود. چین برای محافظت از حقوق قانونی شرکت‌های خود تلاش خواهد کرد.»

اقدامات عربستان و متحدان این کشور در منطقه خاورمیانه را به‌عنوان دومین بازی کلیدی در قمار نفتی ترامپ معرفی می‌کند. طبق بیانیه‌ای که توسط کاخ سفید منتشر شده، آمریکا با عربستان و امارات متحده عربی اتحادی را علیه نفت ایران تشکیل داده است. به این معنا که آمریکا خرید نفت از ایران را تحریم کرده و در مقابل عربستان و امارات وعده داده‌اند با افزایش تولید مانع از ایجاد کمبود عرضه در بازار شوند.

بازی ایران در تنگه: راسل بر این باور است که «اگر چین و هند و دیگر خریداران نفت ایران در زمین ترامپ بازی و عربستان و متحدانش هرگونه کمبود عرضه را جبران کنند، احتمالاً واشنگتن در بازی تحریم نفت ایران برنده می‌شود. با این حال باید توجه داشت که ایران هنوز دست خود را به‌طور کامل باز نکرده است.» این تحلیلگر بازار نفت با اشاره به نزدیک بودن ایران به تنگه هرمز و نفوذ تهران در برخی کشورهای منطقه، احتمال مقابله سیاسی و نظامی ایران در پاسخ به فشارهای واشنگتن را مطرح می‌کند.

